

ООН закликала змінити карту світу: чому на новій мапі "зменшили" Росію

 Лілія Імбірowska-Сиваківська

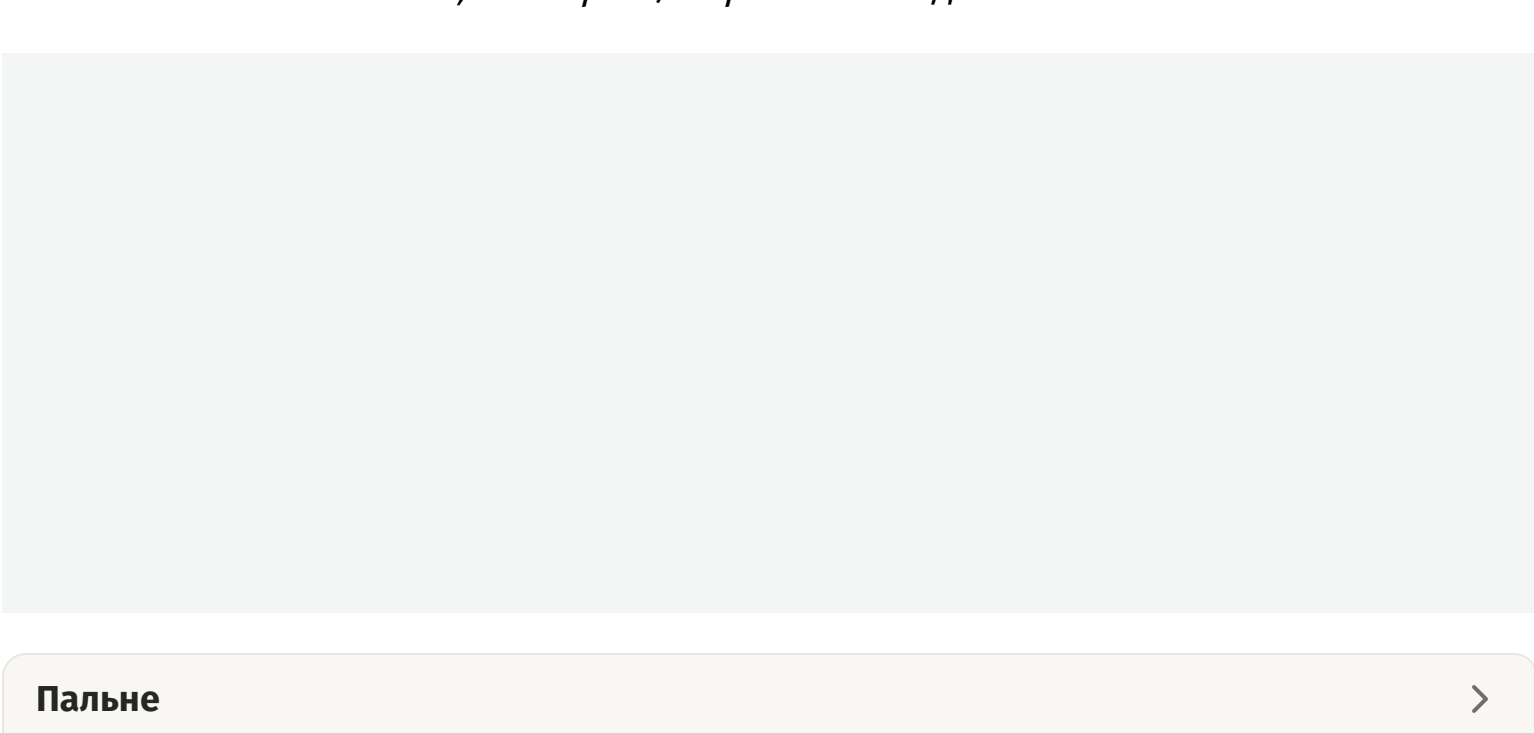
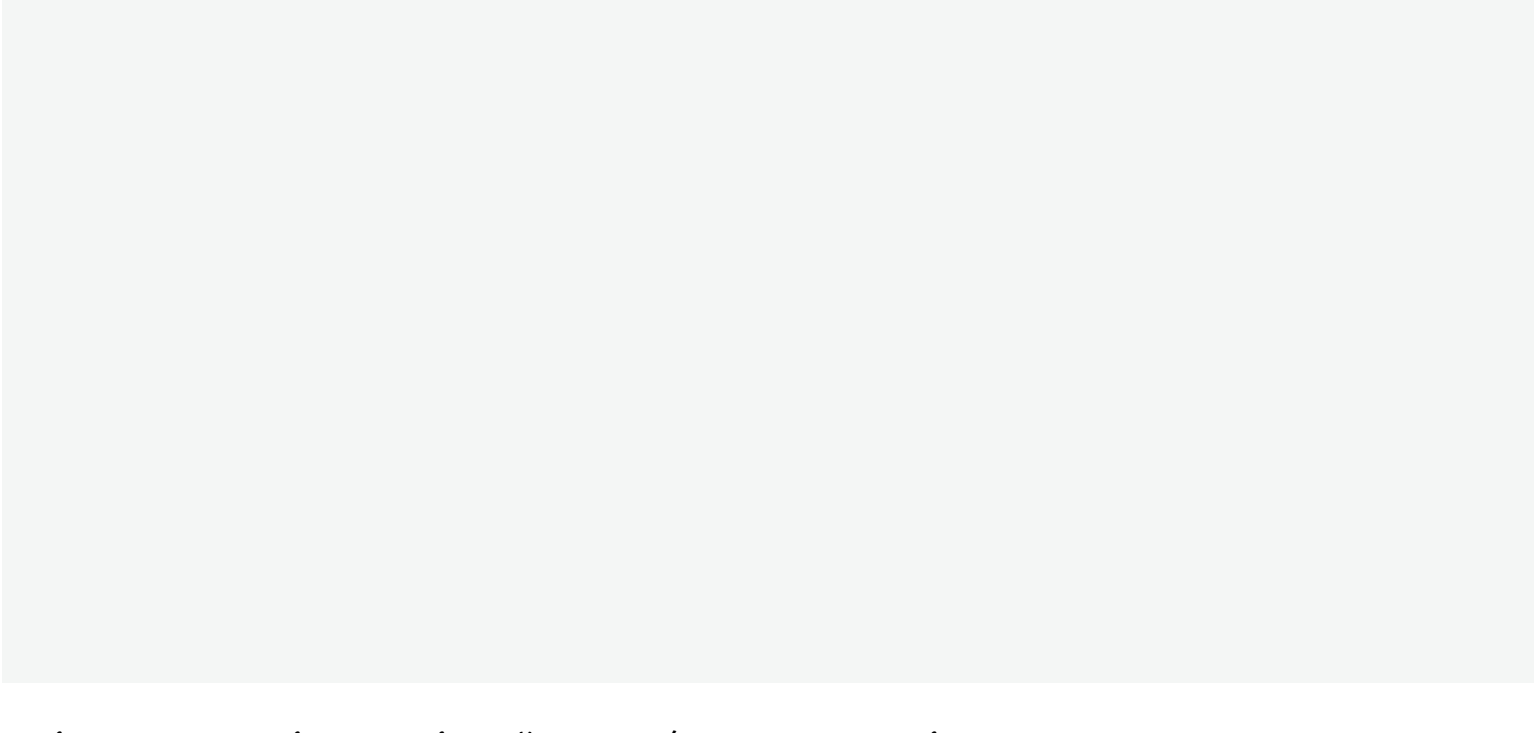
На звичних картах світу Росія, Канада й Гренландія часто здаються більшими, ніж є насправді. Це не політична маніпуляція, а наслідок старої картографічної проєкції Меркатора, яка сильно розтягує території ближче до полюсів.

ООН запропонувала ширше використовувати іншу карту – Equal Earth. Вона точніше показує співвідношення площ, тому північні країни на ній виглядають менш гігантськими, а Африка й Південна Америка – ближчими до своїх реальних розмірів.

Для України ця історія виявилася не лише картографічною. Українська делегація утрималася під час голосування, бо на пов'язаний із новою проєкцією мапі Крим був показаний неприйнятним способом – візуально відокремленим від України.

Що не так із проєкцією Меркатора?

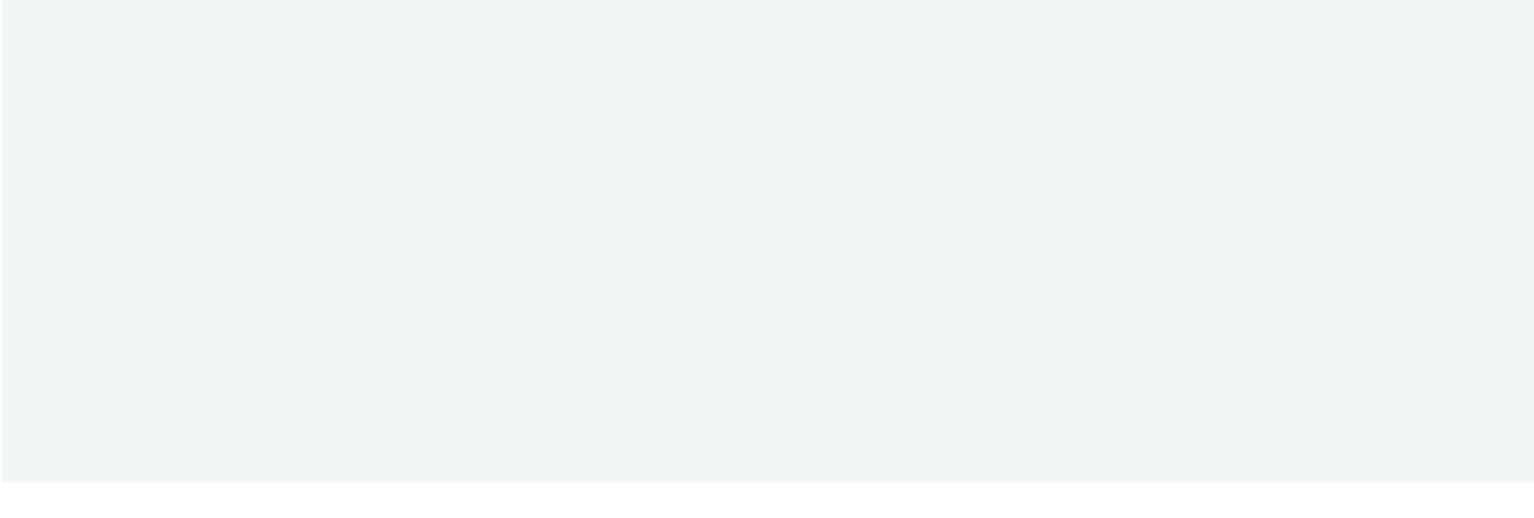
Проєкція фламандського картографа Герарда Меркатора з'явилася ще у XVI столітті й стала однією з найвідоміших у світі. Її сильна сторона – збереження кутів і напрямків. Саме тому вона була дуже корисною для морської навігації: за такою картою зручно прокладати курс. Ця властивість пояснює, чому Меркатор не зник і в цифрову епоху.

Його принципи використовують у сервісах на кшталт Google Maps та Apple Maps, де важливі маршрути, напрямки й зручне відображення локальних ділянок місцевості. Проблема починається тоді, коли таку карту сприймають як чесне порівняння розмірів країн і материків. Чим далі територія розташована від екватора, тим сильніше вона візуально збільшується.

Через це Гренландія на карті Меркатора може виглядати майже як Африка, хоча насправді Африка приблизно у 14 разів більша. Так виникає хибне відчуття масштабу. Північні території, зокрема Європа, Північна Америка та Гренландія, здаються непропорційно великими, тоді як країни ближче до екватора візуально втрачають реальний розмір.

Водночас Меркатор не є "поганою" картою сам по собі. Це інструмент для певної задачі. Він добре працює для навігації, але погано підходить для пояснення, яка країна або частина світу справді більша за іншу.

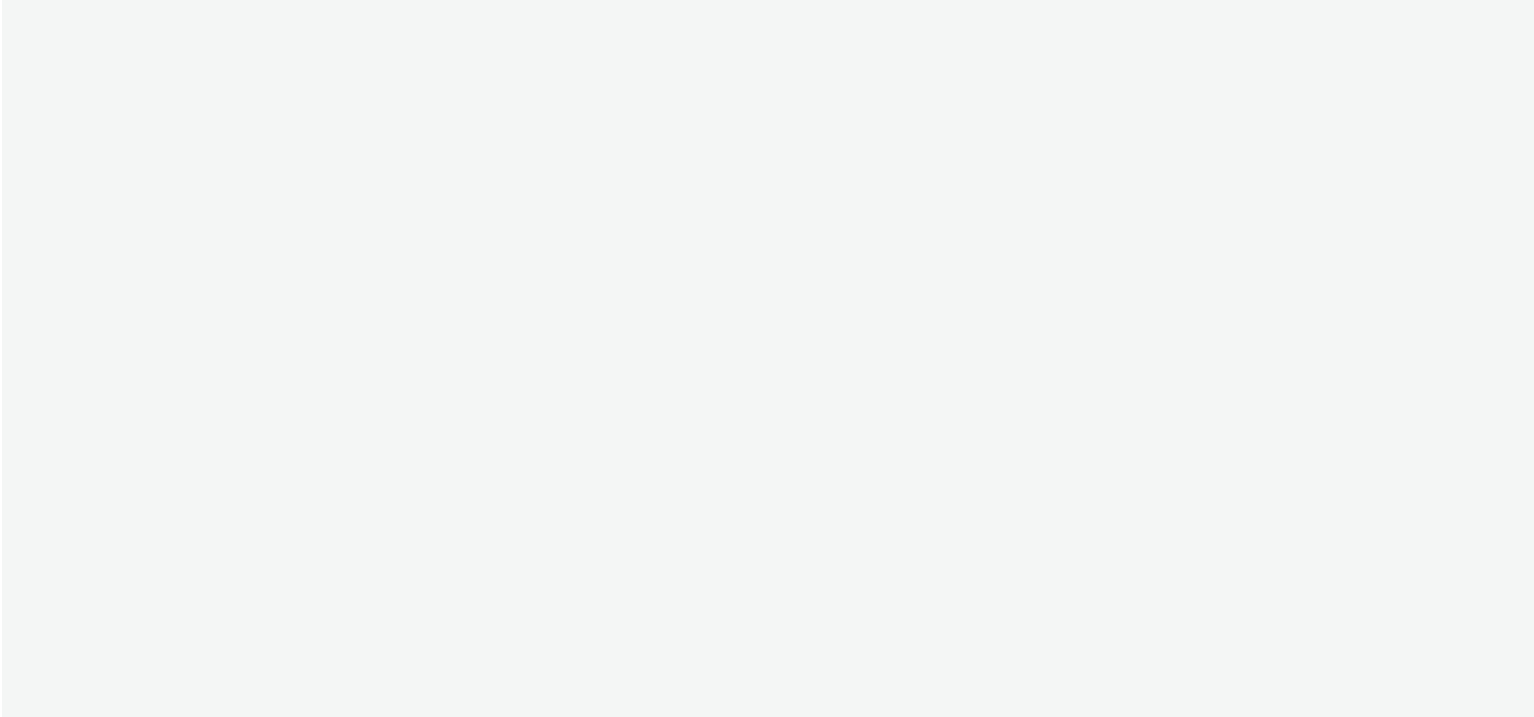

Чому ООН звернула увагу на Equal Earth?

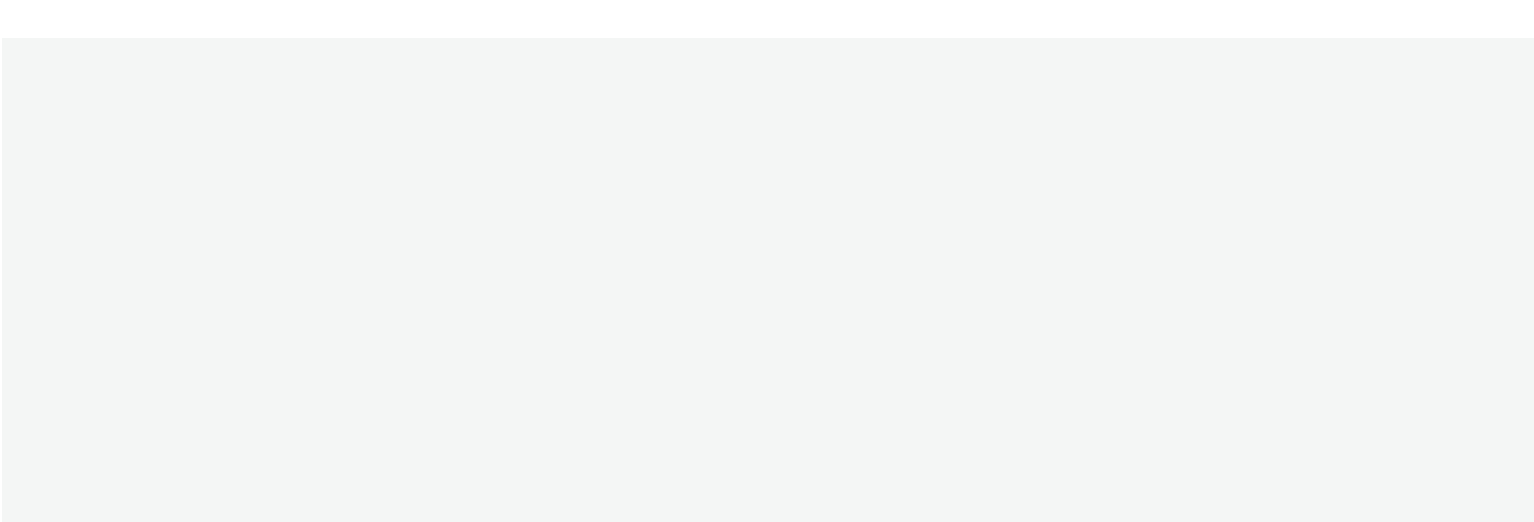
Проєкція Equal Earth створили у 2018 році картографи Боян Шаврич, Том Паттерсон і Бернхард Дженні. Її розробили як альтернативу популярним компромісним картам світу, зокрема проєкції Робінсона. Equal Earth є рівновеликою проєкцією.

Це означає, що вона зберігає правильне співвідношення площ. Якщо одна територія на Землі більша за іншу, на карті ця різниця також передається пропорційно. Саме тому Африка на такій мапі виглядає значно більшою, ніж на звичній карті Меркатора.

Її не "збільшили" штучно – навпаки, прибрали спотворення, через яке північні території на традиційній карті здавалися надто великими. Резолюція ООН заохочує ширше використовувати Equal Earth в освіті, картографії та цифрових сервісах. Але вона не забороняє проєкцію Меркатора і не робить Equal Earth юридично обов'язковою для всіх карт.

Як виглядатиме "новий" світ / Скриншот з відео

За документ проголосували 164 держави. США виступили проти, ще 6 країн утрималися, серед них Україна.

Чому Україна утрималася під час голосування?

Україна не підтримала резолюцію не через саму ідею точнішого зображення площ. Проблема була в тому, як на пов'язаний із Equal Earth карті показали тимчасово окупований Крим. За повідомленнями українських медіа, Крим на ній був візуально відокремлений від України.

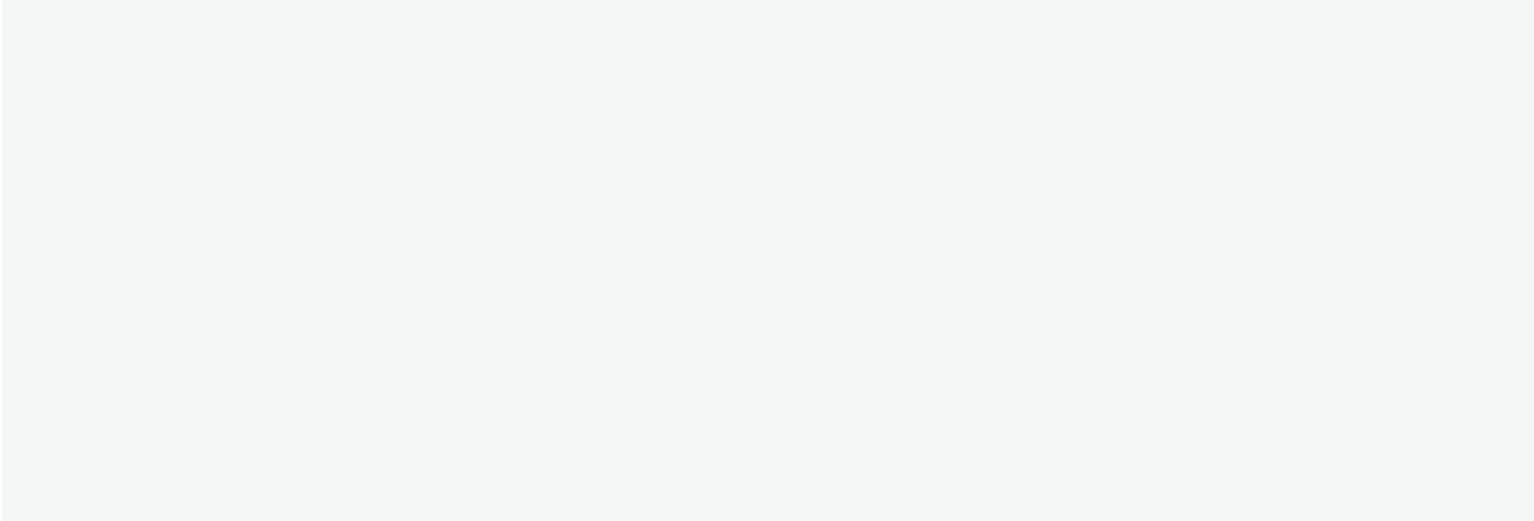
Українська делегація в ООН назвала таке зображення неприйнятним, оскільки воно створює двозначність щодо територіальної цілісності держави.

Народна депутатка Кіра Рудик також звернула увагу на цю проблему.

У 2026 році ООН не повинна потребувати нагадування: Крим – це Україна, – пише вона.

Українська позиція в цій історії не заперечує картографічну проблему Меркатора. Вона стосується іншого питання – того, що навіть технічна карта світу не повинна створювати враження, ніби окупована територія має невизначений або відокремлений статус. Це важливий нюанс.

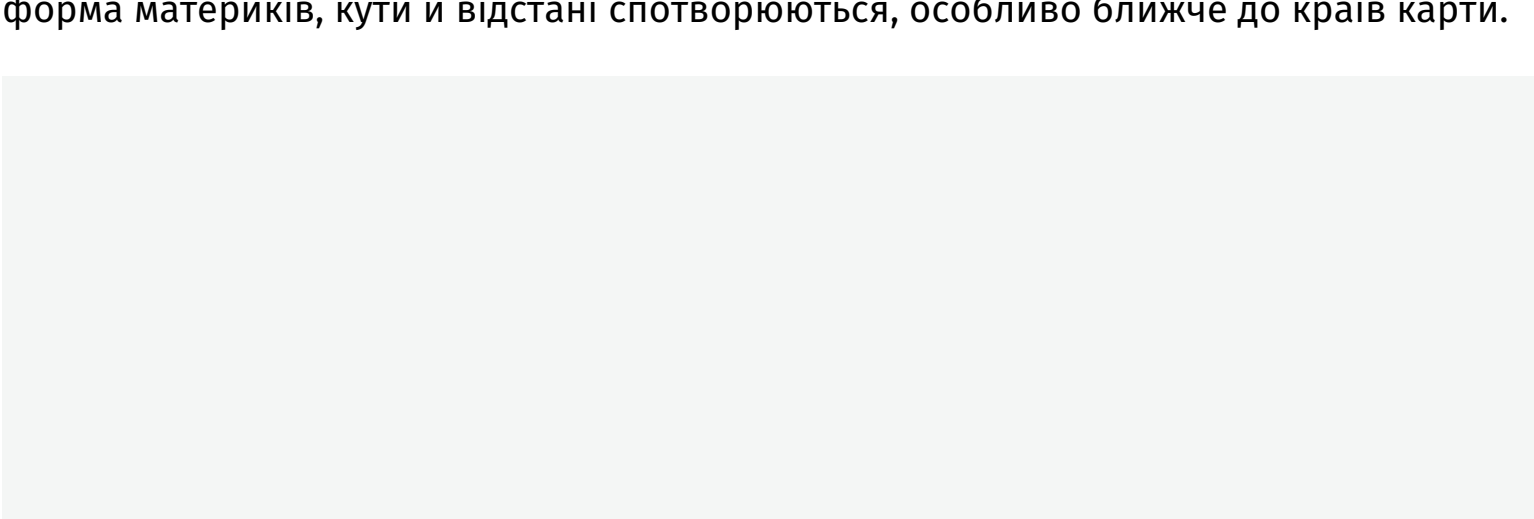

Резолюція про Equal Earth задумувалася як спосіб виправити старі картографічні перекоси, зокрема щодо Африки. Але для України вона стала прикладом того, як спроба виправити одну несправедливість може породити нову політичну проблему, якщо на карті некоректно позначані міжнародно визнані кордони.

Які ще проєкції використовують для карт світу?

Equal Earth – не єдина спроба показати світ без перекосу в площах. Однією з відомих рівновеликих проєкцій є проєкція Мольвейде. Вона також зберігає співвідношення площ, тому добре підходить для карт, де потрібно порівнювати розміри материків, країн або статистичні показники, пов'язані з територією.

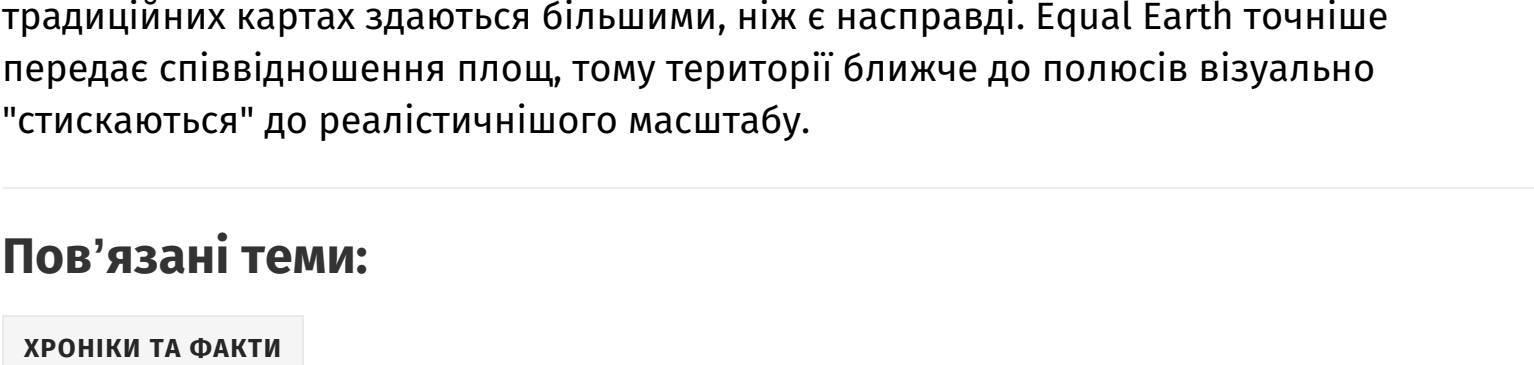
У Мольвейде світ має форму еліпса. Екватор показаний прямою горизонтальною лінією, центральний меридіан – прямою вертикальною, а більшість інших меридіанів вигинаються. Завдяки цьому площі зберігаються пропорційно, але форма материків, кути й відстані спотворюються, особливо ближче до країв карти.

ООН у своїй роботі використовує не одну проєкцію. Її карти можуть будуватися на проєкціях Робінсона, Вінкеля-Тріпеля або Екерта IV – залежно від того, що саме потрібно показати. Проєкція Робінсона є компромісною: вона не зберігає ідеально ні площі, ні кути, зате розподіляє спотворення так, щоб карта загалом виглядала природніше. Вінкеля-Тріпеля також використовують для загального уявлення про світ, бо вона зменшує надмірне розтягування територій біля полюсів. Екерт IV, навпаки, є рівновеликою проєкцією і корисний для тематичних карт, де важливо порівнювати площі.

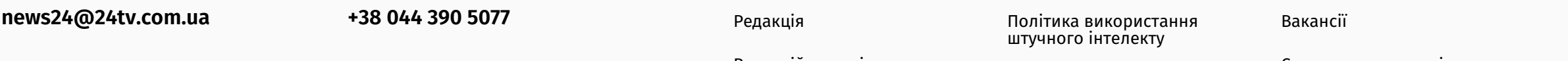
Чому на новій мапі "зменшили" Росію?

Росія перестає виглядати такою непропорційно великою, як на звичній проєкції Меркатора. Через північне розташування Росія, Канада й Гренландія на традиційних картах здаються більшими, ніж є насправді. Equal Earth точніше передає співвідношення площ, тому території ближче до полюсів візуально "стискаються" до реалістичнішого масштабу.

Пов'язані теми:

ХРОНІКИ ТА ФАКТИ

Е-мэй редації news24@24tv.com.ua	Номер телефону: +38 044 390 5077	Про нас Редакція Редакційна політика Про телеканал Телеведучі Рекламадавця Правила користування	Політика конфіденційності Політика використання штучного інтелекту Політика конфіденційності додатку Угода Користувача Спільноти Правила коментування Технічна інформація	Контакти Вакансії Структура власності Архів Карта сайту Ігри
--	--	---	--	---

Всі новини Головні новини Новини України Прямий ефір Відеоновини Аудіоновини Погода	Війна Росії з Україною Ракетні обстріли Карта бойових дій Мирні переговори Повітряна атака по Україні Масована атака по Україні Вибухи у Росії Втрати ворога	Мобілізація в Україні Звільнення з військової служби Мобілізація 50+ Мобілізація жінок Контракт для 18-24-річних Відстрочка від мобілізації Мобілізація в Україні: скільки осіб мобілізує ТЦК	Новини економіки Ціна нафти Курси валют Фінансові новини Тарифи на комунальні послуги Податки Пенсія в Україні
Кіно Найцікавіші фільми Українські фільми Фільми на вечір Комедії Серіали	Новини Освіти Міністерство освіти та науки України Школа НМТ 2026 Саморозвиток Навчання за кордоном	Нерухомість Аналітика ринку Купівля житла Тренди і нахнення	Спорт Бокс Футбол Теніс Біатлон Інші види спорту

Е-мэй - розсилка

Будьте в курсі всіх новин і оновлень! Передайте на сторінку наших розсилок, щоб отримати її, що відповідають вашим інтересам.

ДО РОЗСИЛК

Всі комерційні рекламні матеріали позначені словами "Спецпроект" чи "Партнерський матеріал". Матеріали з позначкою "Експерт", "Позиція" відображають позицію авторів та героїв. Редакція може не поділяти їхніх поглядів. Детальніше щодо реклами та правил цитування можна ознайомитися в правилах користування сайтом. Усі права захищені. Матеріали сайту призначені для осіб старше 21 року (21+)

Онлайн-медіа «24 Канал»
м.п. Телерадіо Бух. 15, м. Київ, 79008
Телефон **+380 (32) 229-77-77**
Адреса електронної пошти — **legal@24tv.com.ua**
Ідентифікатор онлайн-медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа — R40-06057

© 2005–2026, ПАТ «Телерадіокомпанія "Люкс"», 24 Канал.